

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Sectio II. Quomodo intelligendæ sunt clausulæ, quas post Tridentinum apponere solent Pontifices in concessionibus Privilegioru[m] Regularium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

gioforum, habeant vim pro foro con-
ficientiæ, sed quia hoc longiorem postu-
lat discussionem, in *sect. 3.* remitto.

SECTIO II.

*Quomodo intelligenda sint clausula, quas
post Tridentinum apponere solent Ponti-
fices in Concessionibus, confirma-
tionibus, & innovationibus pri-
vilegiorum Regularium?*

423.

1. PRIMUS Pontifex, qui post Tri-
dentinum posuit dictas Clausu-
las restrictivas, fuit *Gregorius XIII.* Suc-
cessor *Pij V.* in relata Bulla: *Ex benigna*,
confirmando privilegia Minorum sub
ann. 1575. Idemque fecit confirmando
privilegia Ordinis Sanctissimæ Trini-
tatis, die 18. Novembris ejusdem anni.
Sed postea ipse Pontifex 11. Februarii
anno 1582. apud Bullat. Rodrig. *Bull.*
26. Greg. XIII. motu proprio, & certâ
scientiâ, & de Apostolicâ plenitudine
potestatis, confirmavit omnia privile-
gia Societatis JESU, facultates, exem-
ptiones, immunitates, gratias, & indul-
ta ab omnibus suis Prædecessoribus
concessa, qualiacunque sint; & ea om-
nia, ac si de verbo ad verbum præsen-
tibus infererentur, pro expressis habere,
& nullam clausulam restrictivam, ne-
que ex non usu, neque ex revocatione,
neque ex Tridentino apposuit, & sic
fuit magna concessio, & notanda pro
dicendis *infra*.

424.

2. *Gregorium XIII.* secutus est *Six-
tus V.* creatus anno 1585. & in omnibus
suis concessionibus, & confirmationi-
bus privilegiorum (ut vidi) usus est uni-
câ tantum clausulâ restrictivâ, videli-

cet: *Dum non sint contra decreta Tri-
dentini.* Neque in communicatione
privilegiorum, factâ ab ipso *Sixto* pro
Fratribus Minoritis Conventualibus
reformatis, Bullâ incipiente: *Apostolici
muneris*, ann. 1587. Idibus Octobris
aliquid in contrarium invenitur; nam
solum declarat prædictos reformatos
gaudere omnibus privilegiis pro Con-
ventualibus concessis. Ex quo nihil ad
intentum deduci potest. Nam si re-
vocata à Tridentino comprehendebat
Conventuales, etiam comprehendunt
dictos reformatos, quàmvis in eorum
communicatione nulla fiat mentio Tri-
dentini. *Sixtum V.* secutus est *Urbanus
VII.* sed quia dies duodecim tantum vi-
xit, nihil fecit.

425.

3. Postea electus est *Gregorius XIV.*
& coronatus nonis Decembris anno
1590. & quàmvis solum per decem
menses vixerit, aliquas Bullas expedivit,
& quidem ad intentum anno sequenti
1591. duodecimâ die mensis Julii con-
firmavit privilegia Ordinis Crucifero-
rum, eisque communicavit privilegia
aliorum Ordinum, à quibuscunque
Romanis Pontificibus concessa, &
concedenda. Sed posuit has clausulas:
*Quatenus in usu sint, & decretis Concilij
Tridentini non adversentur,* & nullam
facit mentionem de Canonibus Con-
cilii, quod nota pro dicendis *infra*. Sed
ipse Pontifex eodem anno 1591. die 6.
Septembris confirmavit omnia privi-
legia Ordinis Cisterciensis D. Bernar-
di & D. Benedicti, concessa ab omni-
bus suis Prædecessoribus, & à se ipso,
irritando & annullando quidquid in
oppositum posset inveniri, & hoc ex
motu proprio, certâ scientiâ, & de ple-
nitu-

nitudine potestatis, absque alia restrictione non usûs, & absque mentione Tridentini, quæ est maxima confirmatio, & expressè loquitur de quibusvis privilegiis, concessionibus, indultis, gratiis quomodolibet concessis cuilibet loco, & personis, in qualibet parte mundi, & de Indulgentiis, etiam plenariis. Et addit, quod non solum omnia confirmat, & extendit, sed de novo concedit cum clausulis amplissimis omnium derogatarum derogatoriis.

446.

4. Insuper eodem anno 1591. 11. Kalendas Octobris concessit & communicavit Congregationi Ministrantium infirmis, omnia privilegia omnium Ordinum, & Clericorum Regularium, etiam Societatis JESU, cum amplissimis clausulis extensivis, & derogativis in contrarium. Sed inducit sequentes Clausulas: *Quæ tamen sunt in usu, nec ullis revocationibus comprehensa, neque decreto Tridentini, &c.* Rursus idem Pontifex die 24. Septembris 1591. communicando cuilibet Conventui Camaldulensium privilegia, quæ in aliquo illorum erant, addit tamen: *Quæ tenus sint in usu, intellige in ipsis Conventibus, de quibus expressè ibi loquitur, ut constat ex §. 9. Postea verò quando in §. 11. communicat eis omnia & singula privilegia cujuscunque Ordinis & Congregationis, tam virorum, quàm mulierum, quomodolibet concessa & concedenda, etiam si talia sint, vel fuerint, quæ specialem & individua requirerent mentionem, seu in præsentibus de verbo ad verbum insertionem, seu particularem expressionem petant, ait: *Eius auctoritate, & tenore perpetuo communicamus, extendimus, & concedi-**

mus, a què, & pariformiter, & absque ulla penitus differentia, perinde ac si illis, & eorum singulis personaliter, & specialiter, & expressè, ac nominatim, necnon ad instar concessa essent, uti, frui, potiri. & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant, & nullam apponit restrictionem non usûs, nec decretorum Tridentini; sed potius §. 15. in derogatoriis derogatarum derogat omnia & quæcunque his contraria sub quibusdam clausulis, tenoribus, & verbis à suis prædecessoribus emanatis, etiam si de verbo ad verbum essent inferenda ad sui revocationem, & concludit: quod omnia hæc non possint derogari, nisi præsentium tenor de verbo ad verbum inferatur in derogatoria; quæ fuit magna concessio.

5. Nota differentiam concessionum & confirmationum hujus Pontificis in eodem anno respectu diversarum Religionum, & quomodo in aliquibus apposuit clausulas restrictivas, in aliis verò nullam apposuit restrictionem, & cum hæc privilegia sint amplissima, & cum derogatoriis quarumcunque derogatarum, ab ejus tempore omnia privilegia usque tunc revocata, etiam à Tridentino, revixerunt, & videntur remansisse in sua vi.

Rursus nota, quod licet non explicet vivæ vocis Oracula, tamen comprehendit illa, siquidem repetit indulta, concessionem, & gratias quomodolibet concessas, & hoc ex certa scientia, motu proprio, & de plenitudine potestatis, suppleto omnes, & singulos, tam juris, quàm facti, solemnitate quarumcunque, quomodolibet omittarum, alio-

que

que defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem privilegiis concessis. Habentur istæ Bullæ in Bullario Romano Cherub. in fin. Tom. 2. ad Bullam Gregorij XIV. quæ valdè notandæ sunt predictis, & dicendis in sequentibus.

448. 6. Successor Gregorij XIV. fuit Innocentius IX. creatus anno 1591. vixit tantum duos menses, & sic ad rem nihil præstare potuit.

7. Secutus est Clemens VIII. creatus 3. Kalendas Februarii, & coronatus anno 1592. rexit Ecclesiam annos 13. iste Pontifex confirmavit omnia privilegia Minorum, cum extensione communicationis omnium aliarum Religionum Mendicantium, & non Mendicantium, etiam vivæ vocis oracula ex certa scientia, & cum amplissimis clausulis, Bullâ incipiente: *Pastoralis officij*, die 20. Decembris anni 1597. sui Pontificatus anno 6. ut refert Rodriguez in Bullario, sed apposuit restrictionem: *In his omnibus, quibus decretis Tridentini non adversantur*, omisit, quod sint in usu, & quod non fuerint revocata. Rursus confirmavit privilegia Ordinis S. Benedicti Vallisoleri cum ista clausula: *Dummodo non sint revocata à Concilio Tridentino, ac et non sint contraria*. Idem fecit confirmando privilegia Premonstratensium.

Idem confirmavit, & extendit ad omnes Coventus, & ampliavit omnia privilegia Ordinis S. Hieronymi in Hispania, motu proprio, certâ scientiâ, & de plenitudine potestatis, cum amplissimis clausulis communicationis privilegiorum aliorum Ordinum, quomodolibet concessorum, in quibuscunque mundi partibus, sed apposuit restri-

ctiones: *Quatenus sunt in usu, & decretis sacri Concilij Tridentini non adversantur*. Canones omisit Bullâ incipiente: *Noverint universi*, die 2. Octobris anno 1601. & prius concesserat idem, Bullâ incipiente: *Romanus Pontifex*, die 20. Septembris an. 1593. apud Rodericum; & in ista posuit: *Quatenus sunt in usu, & non sunt revocata, nec adversantur decretis Tridentini*. Utramque Bullam concessit ad instantiam nostri Catholici Regis Hispaniæ.

9. Confirmavit etiam, & ampliavit privilegia Ordinis S. Benedicti, Bullâ incipiente: *Romanus Pontifex*, die 30. Septembris, an. 1592. posuit restrictiones: *Quatenus sunt in usu, & non sint revocata, & non adversantur decretis Tridentini*, apud Rodericum. Rursus confirmavit omnia privilegia ejusdem Ordinis S. Benedicti, usque tunc concessa ab omnibus suis Prædecessoribus, cum specialissimis clausulis, & in clausula: *Non obstantibus*, posuit hæc verba: *Non obstantibus Apostolicis, ac universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Concilijs, editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, nec non dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis illorum, sub quibuscunque tenoribus & formis, etiam derogatoriis derogatorijs, ac instantijs, & alijs decretis, etiam motu simili, ac ex certa scientiâ, & de Apostolica potestatis plenitudine per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, etiam consistorialiter, & alijs in contrarium concessis, approbatis, & innovatis:*

quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, ac omnibus & singulis, qua dicti predecessores nostri in eorum litteris voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Hæc Bulla, quæ ut notat Rodericus, amplissimam & exquisitam confirmationem habet, fuit expedita 24. Martii anno 1593. Pontificatus sui anno 3. & refertur à Rodriguez, sed habet duas clausulas restrictivas, videlicet: *Quatenus sint in usu, & decretis sacri Concilij Tridentini non adversentur.* De revocatione nihil dixit, & sic omnia & quæcunque privilegia concessa, usque ad hunc diem, etiamsi revocata essent, remanserunt revalidata & firma, exceptis tantum quæ revocantur in Tridentino; nam per non usum nulla erant extincta, ut ex supra dictis patet.

Insuper nobis Carmelitis Discalceatis, Bullâ incipiente: *Cum dudum*, die 23. Martii anno 1594. communicavit, & de novo concessit omnia & quæcunque privilegia Mendicantium, & non Mendicantium concessa, & concedenda in futurum, cum amplissimis clausulis, & solum apposuit restrictionem: *Dummodo sacro Concilio Tridentino non adversentur.* Habetur in nostro Compendio, fol. 183. & cum ex disp. 2. sect. 1. nu. 9. & ex antecedenti ad istam constet, Religionem Benedictinam, & nostram, per communicationem gaudere omnibus privilegiis cujuscunque

Ordinis, omnia iterum innovata sunt, usque ad hunc Pontificem, præter revocata in Tridentino: nam revocata in Tridentino exclusit hæc Pontifex, quod non fecit Greg. XIV. & sic hæc innovatio fuit minus ampla, quam relata Greg. sup. dum. 1. 2. & 3. vide infra sect. 5. per totam, præcipue à num. 6. & infra num. 8.

9. Clementem VIII. secutus est Leo XI. Florentinus, ex familia Ducis Florentiæ creatus die 1. Aprilis, anno 1605. coronatus die 18. ejusdem mensis, vixit tantum 27. dies, & nihil edidit.

10. Post hunc electus est Paulus V. ex familia Burgesia, creatus die 15. & coronatus die 28. mensis Maii anno 1605. vixit in Pontificatu annos 15. menses 8. dies 13. confirmavit omnia privilegia diversis religionibus, & nullam Bullam inveni, in qua non appoverit clausulas restrictivas: *Quatenus sint in usu.* Et in aliquibus addidit: *Et non sint revocata.* Et in omnibus posuit: *Quod non adversentur Tridentino.* In confirmatione privilegiorum Congregationis Cœlestinorum Ordinis S. Benedicti plus addidit, ibi: *Quatenus sacri Concilij Tridentini decretis, nec non Regularibus, dictæ Congregationis institutis à Sede Apostolica approbatis non adversentur, ac revocata non sint, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa.* In confirmatione Cisterciensium B. Mariæ Fulensis, dixit: *Quatenus sint in usu, & dicti Concilij Tridentini decretis, ac alijs Canonico Sanctionibus non contrariantur, nec sub ulla revocationibus comprehendantur.* In confirmatione & innovatione privilegiorum Ordinis B. Mariæ

Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, dixit: Dummodo tamen Sa-
ceris Canonibus, & decretis Concilij Tri-
dentini, ac Constitutionibus Apostolicis
contraria non sint, nec sub aliquibus re-
vocationibus comprehensa. Et iste Ponti-
fex fuit, qui post Gregorium XIII. usus
est illa geminata clausula: Canonum, &
decretorum Concilij. Et postea usus est
eodem modo loquendi in communi-
catione privilegiorum Mendicantium
pro Congregatione Sommalchorum.
Hæc omnia in Bullario Cherub. Nec
inveni aliquam concessionem ab hoc
Pontifice, sine dictis restrictivis.

431: II. Paulum secutus est Gregor. XV.
Ludovicius dictus, creatus die 8. Fe-
bruarii, & die 14. Coronatus anno
1621. Canonizavit simul, & semel quin-
que Sanctos, inter quos, Matrem no-
stram S. Theresiam à JESU, nostræ Car-
melitanæ reformationis Auçtricem,
vixit annos duos, menses 5. diem unum.
Usus est eisdem clausulis restrictivis in
confirmatione privilegiorum diversarum
Religionum, quibus usus fuerat
suus antecessor Paulus V. exceptâ con-
firmatione omnium privilegiorum pro
Clericis Regularibus Theatinis, facta
ab hoc Pontifice, die 21. Octobris an-
no 1621. Pontificatus sui anno primo,
& est tenoris sequentis videlicet: Motu
itaque proprio, & ex certa scientia, de
Apostolica potestate plenitudine, omnia,
& singula privilegia, facultates, exemp-
tiones, immunitates, gratias, & indulta
principaliter, vel per communicationem,
aliâs quomodolibet, Congregationi, &
Clericis prædictis, per quoscumque Roma-
nos Pontifices prædecessores nostros, ac Se-

dem Apostolicam concessa, quorum teno-
res pro expressis præsentibus haberi volu-
mus: Apostolicâ auctoritate tenore præ-
sentium perpetuò approbamus, & confir-
mamus, illisque perpetua, & inviolabilis
Apostolica firmitatis robur adjicimus, ea-
que omnia, & singula innovamus, & de
novo etiam concedimus.

Quocirca universis, & singulis vene-
rabilibus fratribus Patriarchis, Ar. hiepis-
copis, Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus,
Prioribus, ac alijs personis in Dignitate
Ecclesiastica constitutis per presentes
committimus, & mandamus, quatenus ip-
si, aut duo, vel unus eorum per se, vel per
alium, seu alios easdem presentes litte-
ras, & in eis contenta quocumque, ubi, &
quando opus fuerit, ac quoties pro parte
Præpositi Generalis, aliorumque superio-
rum dictæ Congregationis pro tempore
existentium, fuerint requisiti solemniter
publicantes, eisque in præmissis efficaci de-
fensionis præsidio assistentes, faciant au-
thoritate nostrâ hujusmodi ab omnibus,
ad quos spectat, & pro tempore spectabit,
inviolabiliter observari. Non permittentes
eos de super à quocumque quomodolibet
molestari. Contradiçtores quoslibet, ac
rebelles per sententias, censuras, & Eccle-
siasticas pœnas, aliâque oportuna juris, &
facti remedia appellatione postpositâ com-
pescendo, invocato etiam ad hoc, si opus
fuerit, auxiliij brachij secularis.

Non obstant. scilicet. recordat. Bonifacij
VIII. prædecessoris nostri de una, & in
Concil. Gen. edita de duabus dietis, dum-
modo ultra tres dietas aliquis auctoritate
præsentium ad judicium nostrum traha-
tur, aliisque Constitutionibus, & Ordina-
tionibus Apostolicis, ac decretis per quos-
cumque Romanos Pontifices, similiter præ-

decessores nostros, etiam viva vocis Oraculo, aut alios quomodolibet hactenus editū, nec non aliorum Ordinum; etiam iuramento, confirmatione Apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis, quibuscumque personis, sub quibusvis verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijs efficacioribus, & insolitis clausulis, & irritantibus, & alijs decretis in contrarium premissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis.

Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, illorumque totis, specialis, specifica, expressa, & de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plenē, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes illis, alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expressē derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, ut presentium transumptis, & impresis manu Secretarij dictae Congregationis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Praepositi Generalis ejusdem Congregationis, aut personae in Dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, qua illis presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Datum Roma apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo piscatoris die 16. Octobris 1621. Pontificatus nostri anno primo. Ubi, ut vides, nulla restrictio ponitur, sed est absoluta confirmatio, & notare oportet, quod haec sacra Religio participat omnia privilegia Mendicantium, & non Men-

dicantium, imō ei de novo omnia concessa sunt, sive per concessionem, sive per communicationem alijs Religionibus conveniant; quae verē maxima concessio fuit.

12. Post Gregorium XV. creatus est ⁴³² Urbanus VIII. Barberinus, die 6. Augusti anno 1623. & die 19. Septembris ejusdem anni Coronatus, vixit in Pontificatu annos 22. non expletos, & in confirmationibus, innovationibus, & extensionibus privilegiorum semper, ut vidi, usus est eisdem clausulis restrictivis, quibus usi sunt Clemens VIII. & Paulus V. videlicet, dum non sint revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, ut videre est in confirmationibus pro Coelestinis, Mercenarijs, & Minimis, factis ab hoc Pontifice, apud Cherubin, in Bullario Magno Solum invenio confirmationem amplissimam omnium privilegiorum, & declarationum sacrae Congregationis, factam ab hoc Pontifice absque aliqua restrictione, ad instantiam Reverendissimi Patris Dominici de Molina Ordinis Praedicatorum, & est tenoris sequentis: *VRBANUS Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.*

In plenitudine potestatis Apostolica nullis nostris meritis, sed solā Dei benignitate assumpti varios in Militanti Ecclesia Regularium personarum Ordines diversimode pro quarumlibet Christi Fidelium devotione institutos, contemplantes Sacrum B. Dominici Praedicatorum Patris, & Ducis institutum, quasi sax ardens, & matutinum sydus irradians, totumque Christiana Respublica firmiter illustrans meritis, nostram potissimum dirigimus aciem, ac dignum, quin-

imo

imo aequum, & rationi consonum reputamus, ut ea, quae à compluribus Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, ad favorem tam Religiosi instituti, illiusque domorum Regularium, & in eis sub suavi Religionis jugo altissimo famulantium personarum, justè, rationabiliterque concessa fuisse dignoscuntur, ne longavi temporis cursu obveterata sepeliantur, sed jugiter in viridi observantia persistant, favoris nostri praesidio confoveantur, ac etiam gratia Sedis Apostolica innovata reviviscant.

Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filij Dominici de Molina Ordinis fratrum Praedicatorum Sancti Dominici expressè propositi, ac ejusdem Ordinis Provinciae Bethicae Procuratoris Generalis, petitio continebat. Necnon ipsorum privilegiorum, & indultorum declarationes, & decreta, à Congregationibus venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium desuper legitime emanata. Apostolicam Auctoritatem, tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac de novo concedimus, illisque inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios quantumvis substantiales defectus, si desuper intervernerint, supplemus. Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae 1625. tertio Idus Maij. Pontificatus nostri anno secundo.

433. Etiam est notanda amplissima communicatio privilegiorum, quam fecit idem Pontifex Patribus Discalceatis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Congregationis Hispaniae in Bulla incipiente: *Redemptoris nostri IESU Chri-*

sti, quinto Kalendas Aprilis anno 1634. habetur in Appendice Bullarum hujus Pontificis apud Cherubinum, ubi concedit: *Vt gaudeant omnibus, & singulis privilegijs, libertatibus & immunitatibus, exemptionibus, indultis, favoribus, indulgentijs, alijsque prerogativis, & gratijs universis, & singulis domibus, & Conventibus, alijs Regularibus locis, ac personis, tam Canonorum, quam Clericorum Regularium, ubivis existentium institutio, & non solum Ordinibus Monasticis, Regularibus Mendicantium, & quibuscunque Congregationibus, & praecipue Clericorum Regularium, infirmis ministrantium, & Congregationis Sanctissimi Salvatoris Lateranensis, Sancti Salvatoris de Bononia, ac etiam Sancti Ruffi Valentiae, & Sanctae Crucis Conimbriae, Clericorum Regularium de Sommascha, & Pauperum matris Dei, & scholarum piarum, ipsisque Monasticis Congregationibus, etiam Casinensi, alijsque Monachis, & Monasterijs Sancti Benedicti, Hieronymi, Carmelitis Discalceatis, Conventui Beatae MARIAE de Guadalupe, nec non Societatis IESU, ipsique Cartusiensum, & Pramonstratensium, & reformatorum Cisterciensium, Servitorum, Olivetanorum Ordinibus, alijsque familijs, & societatibus Regularibus, militibus, Hospitalibus quibuscumque, & pijs locis Regularibus, ac quibuscumque personis, nunc, & pro tempore existentibus, praesentium, & quorumlibet Ordinum per nos, & Sedem Apostolicam, ac alios quoscunque Praedecessores nostros Romanos Pontifices, nec non S. R. E. Cardinales, & de latere legatos, & quosvis Sedis praedictae Nuncios, vel etiam cum Apostolica praedicta quam*
Ordi-

Ordinariâ, & Regiâ, vel Imperiali, authoritatibus respectivè aut aliâs quomodolibet, quibuscunque verborum expressionibus, & tenoribus in genere, vel in specie, ac particulariter tam per modum communicationis, ac ampliationis, quàm simplicis, & individua, ac particularis, & specialis concessionis, ac etiam motu proprio, & ex certa scientia, & de Apostolica plenitudine potestatis etiam iteratis vicibus: Concessis hæctenus, vel confirmatis, aut approbatis, & quibus illi tam in vita, quàm in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones, & injunctarum poenitentiarum relaxationes, aut aliâs quomodolibet de jure, usu aut privilegio, vel consuetudine, quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterant in futurum, quàmvis illa sint speciali nos à digna, difficilisque concessionis, & que in generali concessione non veniunt, non solum per participationem, communicationem, illorum extensionem, & ad illorum instar, sed specialiter, & nominatim pariformiter, æquè principaliter in omnibus, & omnia absque ulla prorsus differentia, perinde, ac si dicta Congregationi illiusque Capitulis Generalibus, Ministro Generali pro tempore existenti, illiusque superioribus, & personis præfatis, specialiter, expressè, & nominatim etiam per viam, & modum simplicis, & individua, ac particularis, & specialis concessionis, etiam motu proprio, & de certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine, aut communicationis, & ampliationis concessa fuissent. Et idem concedit pro secularibus visitantibus eorum domos, Ecclesias, & capellas quoad quascunque Indulgentias lucrandas. Sed addit, *quatenus ta-*

men sint in usu, & non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, uti, frui, potiri, & gaudere possint non obstantibus, &c. & licet nullam faciat mentionem expressam Tridentini, sufficienter intelliguntur in sua vi, quæ per ipsum Concilium revocantur, & sic eadem est hæc restrictio, ac sunt aliæ relatæ.

14. Sed cupio intelligere, id quod 434
in parte præservativa, tam hujus Bullæ, quàm alterius nobis concessæ, & aliarum similium, ubi additur, §. 3. *Easdem præsentis sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, & alijs contrariis dispositionibus, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices, pro tempore existentes, sedemque præfatam, sub quibusvis tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis pro tempore factis, minime comprehendendi, vel confundendi, sed semper, & perpetuè ab illis excipi, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, ac validissimum statutum, restitutas, repositas, & plenariè redintegras, & de novo etiam sub quacunque posteriori data, quandocumque eligenda, concessas esse, & fore.* Hoc est, quod non intelligo, & desidero in hac parte edoceri; nam vel per istam clausulam ligantur manus successorum Pontificum, ad derogandum huic privilegio, & hoc non potest dici, ut notissimum est; vel non ligantur, sed remanet in eis potestas derogandi. Si ergo manet, ut revera manet, suppono, quod Pontifex Successor, v. g. Sanctissimus D. noster, *Alexander VII.* revocat, cum omnibus requisitis, hoc privilegium, certè manebit revocatum, à quo inquir;

34
 30; restituendum est in pristinum statum? A Pontifice concedente, nempe Urbano VIII? hoc non, quia migrando à vita expiravit sua potestas revalidandi privilegia revocata à suis successoribus, etiam si de novo miraculosè resurgeret; non ab alio (Romano Pontifice excepto) quia hoc non potest fieri, nisi delegando illi talem potestatem, v. g. ipsi Religioni, vel Generali illius: Sed hoc est inauditum; imò impossibile, aliàs darentur de facto duæ potestates Pontificiæ Supremæ in Ecclesia, una ad revocandum, & alia ad renovandum, toties quoties revocentur, quod est plusquam falsum.

Addo, quod si Pontifex absolutè cum omnibus clausulis requisitis revocaret hoc privilegium, & cum omnibus contentis in illo, necessariò etiam revocaret dictam clausulam, & sic periret totum ædificium; quia destrueretur ejus fundamentum, unde ignoro, quid speciale per dictam clausulam concedatur, nisi aliqualem majorem firmitatem, & expressionem antecedentium.

435
 15. *Urbanum VIII.* sequutus est *Innocentius X.* Pamphilius dictus, creatus 15. Septembris, & coronatus die 4. Octobris anno 1644. Hujus Pontificis vidi tantùm unicam confirmationem Privilegiorum Regularium, sed cum clausulis restrictivis, de usu, & revocatione à Tridentino. De præsentè autem Romano Pontifice *Alexand. VII.* creato die 7. Aprilis anno 1655. nihil novum de hac re vidi. In quo non præcipiat decreta Trident. custodiri.

16. Vidisti, candide Lector, seriem, & varios modos concessionum, innovationum, extensionum, & confirma-

tionum pro Regularium privilegijs, à tempore confirmationis, & publicationis Concilij Tridentini? Attentè, & sincerè perpende ea omnia cum dicendis, & non otiosum, nec inane judicabis laborem, in supradictis summarie referendis, afferent enim huic intricatissimæ difficultati, non mediocrem lucem.

436
 17. At nota primò, quod quando Romani Pontifices utuntur illis duabus clausulis restrictivis, Canonibus, & decretis Concilij, quod non loquantur de decretis contentis in alijs iuribus extra Tridentinum, v. g. Decreto, & Decretalibus aut similibus, sed de inclusis in iplo Tridentino, aliàs nihil concederent Pontifices in suis Bullis pro Regularibus, quia vix inveniuntur privilegia (indulgentiis exceptis) quæ vel in toto, vel in parte non contrariantur juri communi, & sic esset otiosa talis confirmatio, & innovatio privilegiorum, quod non est, nec suspicandum, & constat ex diversis modis loquendi Pontificum, nam licet aliqui apposuerint illas clausulas generales geminatas, alij tamen possuerunt solum decreta, ut fecit *Sixtus V.* pro Minoritis, & *Gregor. XIV.* pro Cisterciensibus, ut supra: Ergo quia loquebantur tantùm de contentis in Tridentino. Ita Sorbus in *Compendio privilegiorum Mendicant.* verb. *Privilegium fratrum*, vers. *Est etiam advertendum*, Rodrig. Tom. 1. qq. *Regular.* q. 8. art. 8. *Mirand. Tom. 2. manual. Pralat.* q. 12. art. 15. *in respon. ad argum. de sumpt.* ex Bulla *Gregor. XIII.* Hieronym. Rodrig. *in Comp. resolut.* 116. de privileg. num. 16. vers. *Quartum resolve*, Nald. *in summ.* verb. *Clausura*, vers. *Dummodo, Diana 3. p. tract. 2. de dub.*

X

regul.

regul. resolut. 59. in fine, verb. Notandum, Donat. tract. 11. q. 14. n. 4. & 5. & communiter alij.

437. 18. *Secundò* nota, quod illa particula *Canones*, adjuncta illi *Decretis Tridentini*, non indicat Canones ipsius Concilij, quia contra Canones nullum est privilegium, neque potest esse cum in Canonibus Concilij definiantur, seu exprimentur res de fide. Significat ergo idem, quod decreta, nam verbum *Canon*, largè sumptum, idem est, ac *regula*, *statutum*, *dispositio*, seu *decretum*. Unde decreta per Gratianum collecta, Canones appellantur, & *Cap. primo, de Constit.* præcipitur, ut custodiantur Sacri Canones, idest, statuta, seu decreta Pontificum, & contra verberantes Clericos stat pœna Canonis, idest, excommunicationis à Canone, seu à jure lata, *Cap. si quis suadente diabolo 17. q. 4.* & incipit: *In omnibus Canonibus Canonice vivant.* Nec est inconueniens, ut geminentur diversa verba, idem significantia, nam frequenter hoc videmus in Bullis Pontificum concedentibus, seu confirmantibus privilegia, uti, *fruantur, potiantur, & gaudeant*, & sunt synonyma, quæ idem significant, & ideo, ut diximus, al qui Pontifices omitunt verbum *Canones*. Sic Bordonus *Resolut. 52. n. 313.* Donat. Dian. & ferè omnes *supra* relati.

438. 19. *Tertiò* nota, quod quando Pontifex confirmans privilegia, dicit, *Dummodo non sint contra Concilium Tridentinum*, non intendit revocare privilegia contraria statutis Concilij Tridentini, sed solùm illa, quæ illi sunt contraria, & expressè revocata ab ipso Conci-

lio, & propterea illa clausula revocatoria Concilij, *Non obstantibus Privilegijs*, additur interdum, & interdum non; ut patet ex *sess. 12.* ubi posuit clausulam revocatoriam, ut nullus ordipetur ante legitimam ætatem, quam non apponit *sess. 23. cap. 8.* cum decreto, extra tempora; sic Rodrig. *Tom. 1. q. 8. art. 6.* dicens: sic fuisse responsum à Doctoribus Salmanticensibus; tenet etiam Snar. *lib. 8. de leg. cap. 18. num. 18. ad fin.* Portel. *verb. Privilegiorum confirmatio, n. 31.* Castro Palao, *p. 1. tract. 3. disp. 4. num. 2. §. 10. in fin.* Peirin. *Tom. 2. ad const. Gregorij XII. n. 3.* Tambur. *de jur. Abbat. Tom. 1. disp. 18. qq. clausula 1. num. 3.* Merola *disp. 6. c. 5. num. 20.* cum alijs.

439. 20. Itaque sentiunt isti Authores (licet aliqui oppositum sequantur) quod quæcunque privilegia, quæ non revocantur expressè à Tridentino, non manent revocata, ex vi illius clausulæ, imò potius manent confirmata, ut diximus *disp. 6. sect. 1. num. 33.* & dicemus *infra*, quia revera in tali clausula, *Dum non sint contraria Tridentino*, apposita à Pontificibus in suis confirmationibus, seu novis concessionibus, nec verbum adest, ex quo aliqua revocatio inferri possit, sed solùm non revalidare privilegia, quæ opponuntur expressè revocatis in Tridentino; & sic est restrictiva tantùm, quoad illam partem, sed confirmativa quoad aliam, ex regula communi, *infra* referenda. Nam dicere, confirmo omnia privilegia, dummodo non sint contraria Decretis Tridentini, facit hunc sentùm: Si aliqua privilegia dantur contra Tridentinum, non illa confirmo, sed abstineo à confirmatione talium privilegiorum; at si fortè aliqua

aliqua inveniantur, post promulgationem Tridentini, ab aliquo Pontifice concessa, ego non denuo confirmo, nec tamen revoco, quia non confirmare, non est revocare.

Hanc doctrinam destitutus auctoritate, sed ductus ratione, prius apud me cogitaveram, sed postea lætus inveniam traditam à P. Merola Tom. 3. de leg. disp. 6. cap. 4. dub. 1. n. 36. ubi reddens rationem illius ait, quod valor privilegij, prius acquisiti, non pendet à posteriori confirmatione. Aliud enim est revocare, aliud nolle confirmare de novo; per quod nullo modo læditur, quod antea confirmatum, & validum erat. Sic sentit etiam sapientissimus noster *Vrbanus ab Ascensione* in sua Theologia Morali tract. 2. cap. 3. de confirmatione privilegij Regul. 7. §. 4. Superadditur, ubi latè, & doctè probat intentum, & reg. 8. sequenti, adducit in confirmationem varia exempla, & declarationem sacre Congregationis Concilij; sequitur etiam Portel, verb. Privilegium, num. 26. universaliter loquendo. Quæ doctrina pro dicendis infra est valde notanda.

440. 21. Dices, si per dictam clausulam, nihil revocatur: ergo superflue adhibetur, siquidem sine illa intelligerentur revocata privilegia, quæ expresse revocantur à Tridentino, quia, ut diximus supra, ad derogandum decretis Tridentini (quæ habent clausulam derogatoriam privilegiorum) requiritur, ut fiat de illis saltem generalis mentio per clausulam, *Non obstantibus revocationibus Conciliorum Generalium, dixi saltem*; nam plus requiritur in Tridentino, ut diximus disput. de revocat. sect. 3. & 4.

22. Concedunt Rodriguez, & alij 441. quod etiam si illa clausula non apponeretur expresse, intelligeretur apposita implicite; negant tamen, quod superflue, & otiose apponatur, ex varijs rationibus. Primò, ait Rodriguez, quod utiliter apponitur ad firmandam regulam in contrarium, idest, ut intelligerentur confirmata à Tridentino, quæcunque privilegia contraria alijs Concilij, juxta regulam multorum Doctorum dicentium, quod in generali concessione potestatis absolvendi à peccatis, non veniant casus reservati, similiter quamvis per confirmationem in forma communi non restituantur privilegia invalida, vel amissa, seu revocata, nihilominus si in tali confirmatione addatur exceptio unius privilegij, alijs invalidi, revocati, aut amissi; eo ipso intelligitur mentem confirmantis esse, confirmare omnia alia, etiam si essent amissa, vel irrita, vel revocata, quia exceptio firmat regulam in contrarium, in casibus non exceptis, ut docet Bald. in feud. tit. per quos fiat investitura, Cap. 1. num. 2. & l. Tribunus, §. ult. ff. de milit. testam. quem allegat, & sequitur Jason in l. ult. ff. quod quisque jur.

23. Neque obstat dicere, quod ex hac solutione sequitur, quod magis extenta reddatur confirmatio privilegiorum, cum illa clausula, quam sine illa, quia cum illa solum excipiantur revocata expresse à Tridentino, & confirmantur omnia alia, & sine illa omnia Concilia Generalia intelligerentur excepta, consequens verò videtur falsum. Sed Rodrig. Portel. & alij supra relati liberè concedunt, & etiam Barbosa de clausulis, claus. 124. num. 3. & 4. cum alijs,

alijs, quod hæc clausula ad hunc tantum finem apposta est, ut servatis illæ, quæ expressè revocantur à Tridentino, cætera omnia privilegia, etiam contra disposita in Concilio Generalibus, intelligantur ab ipso confirmata, & revalidata. Unde, ut diximus *notabili tertio* in tali clausula nulla revocatio includitur, sed servatum tantum manet Tridentinum, in his quæ expressè revocat.

443. 24. Aliam solutionem exhibet P. Suar. *cap. 19. n. 7.* dicendo illam exceptionem positam esse à Pontificibus, quia voluerunt omnino certas manere revocationes factas à Tridentino, quod non ita esset, sine illa clausula, quia cum illa non remanebat locus opinionibus, & interpretationibus diversis. Si enim, ut vidimus *diff. 4. sect. 3. n. 21.* multi, & graves Authores sentiunt, quod per clausulas generales post Tridentinum, derogatur omnibus contentis in decretis ipsius Tridentini, licet hoc negent, de decretis aliorum Conciliorum, propter ibi dicta de remissione facta ab ipso Concilio summis Pontificibus, circa statuta in Tridentino. Igitur, ut obviaret huic, & similibus interpretationibus necessarium fuit apponere dictam clausulam, ut sacrum Concilium indemne servetur, in his, quæ revocat.

44. 25. Instabis adhuc, quod aliqui Pontifices expriment in suis Bullis se confirmare privilegia, quæ non sunt sub ullis revocationibus comprehensa, & postea addunt, *nec sint decretis Concilij Tridentini contraria*, sic fecerunt Gregor. XIV. in Confirmatione privilegiorum pro Clericis Ministrantibus in fir-

mis, & Clemens VIII. pro confirmatione privilegiorum Benedictinorum Vallesoleti, & Præmonstratensium, sed per prima verba generalia excipiuntur etiam privilegia revocata à Tridentino: Ergo per secunda verba excipiuntur quælibet decreta Tridentini, & sic revocata manent omnia privilegia, ex vi dictæ clausulæ in 2. part. verborum appositæ. Sic sentiunt non pauci dicentes; per illam clausulam: *Dummodo non sint contraria Tridentino*; derogari omnibus privilegijs, quæ quovis modo decretis Tridentini contrariantur, & ideo dicunt, quod solum ad hoc declarandum Pontifices addiderunt, *Quatenus Concilio Tridentino non contrariantur*, ut fecerunt Gregor. XIV. in confirmatione privilegiorum Ordinis Cruciferorum, ministrantium infirmis, & aliorum, ut vidimus in hac *sect. à num. 4.* Quod etiam fecerunt alij Pontifices, ut ibi dicitur, & refert Hieronym. Rodr. *resolut. 116. n. 8.*

26. Sed responderetur persistendo in resolutione nostræ sententiæ, per ea, quæ respondet Suarez *supra*, quod licet confirmatio *ex certa scientia* habeat vim restituendi privilegia amissa per non usum, vel contrarium usum, nihilominus aliqui Pontifices confirmando aliqua privilegia *ex certa scientia* addiderunt *etiam si in usu esse desierint*, ut fecit Gregor. XIII. in Confirmatione pro Cisterciensibus, teste Rodriguez *ubi supr.* Unde sicut hic, illa verba addita, ex eo, quod sunt quasi repetita, seu repetitio priorum, non judicantur otiosa, sed ponuntur majoris explicationis gratia, & majoris roboris, sic in nostro casu, omnia

omnia alia verba diversa unum finem respiciunt, nempe, quod quæcunque opponuntur derogatis à Tridentino, intelligantur firma in suis derogatoriis, ut præcludantur effugia omnium interpretationum.

446. 27. Et quod hæc fuerit mens Pontificum apponentium illas clausulas geminatas, firmari potest ex confirmatione supra relata ab Urbano VIII. pro Patribus Trinitatis Discalceatis, addendo: *Quatenus tamen sint in usu, & non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa*, nihil dicens de Tridentino, quia iudicavit, quod si adderetur clausula, nec sint contraria decretis Tridentini, relinqueretur locus opinandi probabiliter, quod solum in illis clausulis continebantur revocata in Tridentino, & sine illa cum solis, quæ ibi apponit, exprimebantur quæcunque privilegia, quæ non erant in usu, vel sub aliqua revocatione comprehensa, sive in Tridentino, sive extra; unde communicatio & confirmatio hujus Bullæ pro Trinitatis, & similium, minus amplæ sunt quoad hoc, quam alia multa.

447. 28. Habes ex dictis in tota hac sectione, quibus clausulis restrictivis usi sunt Pontifices in confirmationibus, seu concessionibus privilegiorum, & quomodo per eas nihil intenderint revocare, sed solum coarctare & restringere quoad ea, quæ expressè in Tridentino fuerunt revocata. At quia circa clausulam: *Dummodo sint in usu*, nihil diximus, audi quid dicit P. Suarez cap. 18. Non enim ei placet intelligentia Rodrig. Tom. 1. *quæst. 8. art. 1.* qui acci-

pit eam universaliter, ita ut per restrictionem saltem significetur Pontificem solum velle confirmare privilegia, quæ sunt in viridi observantia, ac suum valorem retinent, non autem illa, quæ ex quacunque causa invalida sunt, sive per revocationem, sive per aliam causam, quod Suarior non placet; sed ait, quod intelligenda est de sola illa nullitate, quæ per non usum, vel per contrarium usum inducta est, quia in rigore hæc tantum significant verba: *Quatenus sint in usu*, quare alia privilegia, quæ suum valorem amiserunt per revocationem, censentur manere confirmata.

448. 29. Addit tamen postea Rodrig. *quæst. 20. art. 28.* quem sequitur Portel. verb. *Privilegium, num. 62.* quod quando privilegia confirmantur *ex certa scientia* absque dicta clausula, ut fecit Sixtus V. in confirmatione pro Minoritis, manent confirmata etiam, quæ non erant in usu, vel erant deperdita per contrarium usum; sed si non apponatur clausula, *ex certa scientia*; sed addit Portel. quod sui Ordinis privilegia cum clausula, *ex certa scientia*, sunt confirmata à septem Pontificibus, nominatis à se *ibi*. Recolantur quæ diximus de amissione privilegiorum per non usum, vix enim repetiri poterit privilegium, quod ex hac parte invenitur: deperditum. De aliis autem clausulis, quæ solent apponi in confirmatione, seu concessione privilegiorum, sufficienter constat ex dictis, quomodo intelligendæ sunt.